

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

умінь складати цей жанр, враховуючи змістовно-композиційних та лінгвостилістичних особливостей до самостійної роботи.

Література

1. Методика преподавания русского языка в школе глухих / под ред. Л.М. Быковой. – М. : Гуманит. изд. центр Владос, 2002. – 400 с.
2. Мигунова С.С. Методика работы над информационной заметкой на уроках русского языка [Электронный ресурс] / С.С. Мигунова. – Режим доступа: http://elibrary.ru/download/elibrary_17909634_12824532.pdf

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ «ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я»

Кондратюк С. М.

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Формування особистості, її якісні зміни проходять в діяльності, зокрема в пізнавальній, в основі якої є співробітництво учнів в головному для них виді діяльності – навчанні. У процесі колективної навчально-пізнавальної діяльності відбувається розвиток пізнавальних інтересів учнів, на основі чого можна формувати такі риси особистості, як пізнавальна самостійність і активність, колективізм, відповідальність, а також можливість взаємозв'язаного формування творчого і відповідального становлення до власного здоров'я.

Професійна підготовка вчителя початкової школи до формування пізнавальної активності молодших школярів на уроках «Основи здоров'я» повинна являти собою упорядковану сукупність взаємопов'язаних та взаємозумовлених структурних компонентів, а саме:

- мотиваційно-ціннісний – сформованість професійно-педагогічної спрямованості на формування пізнавальної активності молодших школярів у процесі професійної педагогічної діяльності;

- когнітивний – сукупність психолого-педагогічних знань, оволодіння якими забезпечує теоретичну готовність учителя до процесу формування пізнавальної активності молодших школярів у професійно-педагогічній діяльності;

- процесуальний – сукупність умінь, якість засвоєння яких необхідна для реалізації формування пізнавальної активності молодших школярів, успішного та адекватного розв'язання різноманітних педагогічних ситуацій;

- аналітико-результативний – передбачає аналіз, осмислення, самоаналіз виконаної роботи, що вимагає критичності мислення, здатності до оціночних суджень, рефлексії та корекції результатів власної діяльності.

Педагог в роботі повинен використовувати прийоми навіювання, роз'яснення, переконання, застосовувати індивідуальні та групові види роботи, звертати увагу учнів на те, що вони мають простежити як визначатимуть ознаки під час практичної роботи за допомогою правила-орієнтира, щоб наприкінці уроку вони могли зробити самостійний висновок:

- «Розгляньте уважно цей предмет (групу предметів)»;

- «Визначте з яких частин він складається, (за якими критеріями об'єднані предмети)»;

- «Опишіть кожну частину (предмет) за формою, величиною, забарвленням та іншими особливостями».

Безпосередньо під час практичних видів занять учнів навчити визначати складові фізичного здоров'я. Ефективному проведенню цієї роботи значною мірою сприяє застосування таких методичних прийомів як використання порівняння (вчитель дає зразок розмірковування «А я б про це сказала так...») та введення слів-опор («Здорова людини – це людина, в якій...»).

Щоб розширити сферу сприймання і забезпечити досконаліше вивчення матеріалу, крім зорового, вчитель використовує інші аналізатори, а саме: – вимірювання зросту, ваги тіла, вимірювання частоти пульсу в стані спокою, спостереження за зміною частоти пульсу після навантаження. Такі види роботи активізують асоціативне мислення, сприяють розвитку чуттєвої пам'яті, що значною мірою сприяє накопиченню «банку даних» про об'єкти та способи одержання інформації.

У підсумковій частині уроку 90% учнів точно зроблять висновки про те, які ознаки відносяться до зовнішніх, як правильно їх визначати.

У ході експериментального дослідження при проведенні нетрадиційних уроків, на яких головною метою було здійснення міжпредметних зв'язків, акцентувалась увагу учнів на тому, що

кожний навчальний предмет має специфічні можливості для реалізації вміння в умовах встановлення операційних міжпредметних зв'язків. Так, якщо на уроках природознавства школярі визначають температуру повітря, що безпосередньо можна спостерігати, то на уроках з основ здоров'я такими об'єктами для розгляду виступають вимірювання температури тіла.

Навчитися вміло визначати зовнішні ознаки на уроках читання значить навчитися бачити, як, за допомогою яких виражальних засобів слова ці ознаки зображені в художніх творах. Не менш важливо навчитися й самим вміло користуватися образним словом, визначаючи ознаки предметів, складаючи описи тих чи інших подій. Тому, на початку одного з уроків на даному етапі було використано ігровий вид роботи, де застосовувався мотиваційний прийом «збудження пам'яті», вчитель перевіряв чи знають учні як і чим можна виміряти температуру тіла людини. Виявилось, що лише 20% учнів змогли дати зрозуміле пояснення. 50% учнів спробували висловити свої думки повторюючи варіанти відповідей товаришів, або ж акцентували свою відповідь на тому, що колись робила мама. 30% учнів взагалі не дали ніякої відповіді.

Для того щоб підвищити рівень пізнавальної активності учнів у формуванні знань та вмінь вимірювати температуру тіла людини, було використано нетрадиційний метод «Подорож на Далеку Північ», в ході якої використовувалися як традиційні так і нетрадиційні прийоми створення проблемної ситуації та вирішення її: споглядання, виокремлення компонентів цілого, наочного порівняння, часткового аналізу, навіювання, що відбувалося під час зустрічі з казковими героями при уявних зупинках. Учні з цікавістю спостерігали за зміною температури на приладі за вікном уявного потягу, порівнювали їх, активно аналізували причини зниження температури повітря. А на останній зупинці при зустрічі з хворим білим ведмежатком Умкою 65% учнів швидко і безпомилково змогли зорієнтуватися як визначити температуру тіла. Вчителем було застосовано для цього методичний прийом аналогії, співпереживання та практичні види роботи: вимірювання температури тіла, наочне порівняння приладів для вимірювання температури повітря та тіла людини.

Під час підведення підсумку уроку був застосований нетрадиційний вид роботи «Голос з Далекої Півночі», який допоміг вчителю акцентувати увагу дітей, де застосовувалися прийоми логічного мислення, відтворення та узагальнення. Мета такої роботи полягала в прослуховуванні учнями запису голосу нового товариша, який звертався з проханням допомогти знайти відповіді на запитання. Так було встановлено, що 35% учнів класу дали точні, конкретні відповіді, підтверджуючи їх своїми міркуваннями, доказами, висновками, 50% – намагалися описати предмети, зробити деякі висновки про їх застосування, частково висловлювали власні міркування, а 15% учнів давали неточні, поверхневі відповіді на запитання.

Під час проведення наступних уроків вчителям пропонувалися й такі види роботи, які передбачали не тільки застосування відповідного вміння в умовах самостійного пошуку знань, вияву ініціативи, що сприяли розвитку пізнавальних інтересів школярів, а водночас практичне виконання завдань.

Таким чином, при підготовці майбутніх вчителів початкової школи до формування пізнавальної активності молодших школярів на уроках «Основи здоров'я» слід постійно звертати увагу на використання прийомів, видів, методів та форм уроків, що сприяють розвитку в учнів пізнавальних процесів.

ОБ ИСПОЛЬЗОВАНИИ ОРФОГРАФИЧЕСКИХ УПРАЖНЕНИЙ ПРИ ОБУЧЕНИИ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНИКА ПРАВОПИСАНИЮ

Кон О. О.

Университет Ушинского, Украина

Навыки грамотного письма осваиваются через упражнения. Именно они составляют главное содержание учебной деятельности. Неудивительно, что характер упражнений, их последовательность, интенсивность, эффективность постоянно находились и находятся в поле зрения обучающихся и обучающихся.

В процессе формирования орфографических навыков, упражнение выступает как носитель содержания обучения и средство его усвоения, как способ организации и управления учебной деятельностью.

Знания по орфографии закрепляются и углубляются путем повторения действий. В ходе упражнения осуществляется перенос сделанных обобщений, сформулированных в виде правил, на аналогичные случаи, знания углубляются, конкретизируются, осмысливаются и преодолеваются трудности, обусловленные применением правил, происходит упрощение способов оперирования знаниями, что и способствует формированию орфографических навыков у младших школьников [4, с. 27].